



TMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı :

13685

Tarih :

28-08-2025

33169

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **14.08.2025**

Zeynep ODUNCU KUTEVİ

Batman Milletvekili

Batman Çayı üzerinde, Roma döneminde inşa edilen ve Artuklular döneminde onarım gören 2 bin yıllık Perpıra Köprüsü, bölgenin en önemli kültürel miras eserlerinden biridir. Jeoradar çalışmaları ile 51 ayağı tespit edilen köprünün yalnızca 18 ayağı bugün su üstünde görünmektedir. Yaklaşık 800 metre uzunluğunda olduğu değerlendirilen bu köprü, hem mühendislik hem de tarihi değer açısından dünya çapında sayılı örneklerden biridir.

Köprünün tespitiyle birlikte 2019 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından başlatılan restorasyon projesi kapsamında su üstünde kalan 9 ayağında onarım çalışmaları yapılmıştır. Projenin ikinci etabı olarak ise su altında veya toprak altında kalan diğer 40 ayağın da gün yüzüne çıkarılması ve turizme kazandırılması hedeflendiği açıklanmıştır. Ancak söz konusu bölgede, restorasyon çalışmalarının yanı sıra diğer ayakların gün yüzüne çıkarılmasına dönük çalışmaların da durduğu görülmektedir.

Öte yandan Devlet Su İşleri (DSİ) tarafından Batman Çayı'nda yürütülen ıslah projesi ve kanal yapımı çalışmaları nedeniyle restore edilen ayaklar da yine tahrip edilme tehlikesi ile karşı

karşıya kalmıştır. DSI'nin ıslah projesi, tarihi köprünün hemen yanı başına kadar ulaşmış; bu durum hem köprünün statik dengesini hem de restorasyon süreci için de bir risk doğurmuştur. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tescillenmiş, bilimsel araştırmalarla belgelenmiş bir kültür varlığı olan Perpıra Köprüsü üzerinde yürütülen restorasyon çalışması, aynı devletin başka bir kurumu tarafından riske atılması çelişki olarak ortaya çıkmaktadır.

Bölgede yaşayan köylüler, çevreciler ve tarih gönüllüleri, DSI'nin çalışmaları nedeniyle hem tarihi köprünün geleceğinin hem de turizm potansiyelinin riske atıldığını ifade etmektedir. 6 yıl önce Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından başlatılan bu proje, DSI'nin yürüttüğü ıslah ve kanal projesi karşısında adeta görmezden gelinmektedir. Bu durum, kamu kurumları arasındaki koordinasyon eksikliğini ve kültürel mirasın korunmasında önceliklerin göz ardı edildiğini göstermektedir.

Perpıra Köprüsü'nün yalnızca turizm açısından değil, bölge tarihinin, kimliğinin ve kültürel sürekliliğinin korunması açısından da önemi büyüktür. Devletin farklı kurumlarının, kendi projeleri arasında çatışma yaratarak böylesine kıymetli bir mirasın yok olmasına neden olabilecek uygulamalara son vermesi gerekmektedir. Aksi halde bu köprü, yalnızca geçmişin değil, geleceğin de kaybı olacaktır.

Bu bağlamda;

1. 2019 yılında başlatılan Perpıra Köprüsü restorasyon projesinin bugüne kadar hangi aşamalara geldiği konusunda Bakanlığınızın güncel bilgisi nedir? Çalışmalar hangi ayağa kadar tamamlanmıştır?
2. Söz konusu bölgedeki restorasyon çalışmaları durma noktasına gelmiş midir? Eğer gelmişse, durmanın gerekçeleri nelerdir ve Bakanlığınız bu durumu engellemek için hangi adımları atmıştır?
3. Devlet Su İşleri'nin Batman Çayı'nda yürüttüğü ıslah ve kanal çalışmaları, yapılan restorasyon çalışmalarını riske sokacak şekilde köprüye yaklaşmış; Bakanlığınız bu durumu önceden tespit etmiş midir? Eğer tespit etmişse, DSI'ye herhangi bir uyarı veya durdurma talimatı verilmiş midir?
4. Köprünün diğer ayaklarının gün yüzüne çıkartılarak turizme kazandırılması yönünde Bakanlığınızın somut bir planı, bütçesi ve takvimi var mıdır? Varsa detaylandırılmışınız; yoksa gerekçesi nedir?

5. Bugüne kadar yapılan restorasyon çalışmalarının kalitesi ve uygulama yöntemleri Bakanlığınız tarafından yeterli ve güvenli bulunmuş mudur? Bu çalışmaların köprünün tarihi dokusuna zarar verme riski var mıdır?
6. Bakanlığınız, farklı devlet kurumlarının (Karayolları, DSİ vb.) Perpira Köprüsü üzerindeki projeleri arasındaki koordinasyonu sağlamak için hangi mekanizmaları işletmektedir? Gelecekte benzer risklerin önlenmesi için alınacak önlemler nelerdir?
7. Perpira Köprüsü'nün tescilli bir kültür varlığı olarak korunması ve turizme kazandırılması sürecinde yaşanan gecikmeler, Bakanlığınızın görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yetersiz kaldığını göstermekte midir? Bu konuda kamuoyuna ve yerel halka hangi açıklamalar yapılacaktır?